29.11.23

9-А клас

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Національно-визвольний рух у період Європейських революцій 1848-1849 рр.

Мета: з'ясувати причини розгортання революції 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях; показати роль Головної руської ради в розгортанні українського національно-визвольного руху; формувати вміння і навички аналізу історичних документів, складання плану, хронологічних таблиць; виховувати почуття гордості за український народ, який брав активну участь у загальнодемократичних процесах.

Актуалізація опорних знань

Бесіда

- 1. Що вам відомо про революцію 1848-1849 років у країнах Європи?
- 2. Які держави вона охопила?
- 3. Які вимоги повсталі революціонери висували у цих країнах?
- 4. Які українські землі входили до складу Австрійської імперії?
- 5. Яким було їх соціально-економічне становище?

Мотивація навчальної діяльності

Ця тема дуже важлива, бо це події в нашій країні, це наша героїчна історія нескореної нації, яка завжди вимагала до волі, за свою державу, за краще життя бореться і сьогодні. Про "весну народів" і в нашому краї ми сьогодні лізнаємося.

Вивчення нового матеріалу

Хронологічний ланцюжок (запишіть дати)

Революційна хвиля охопила країни Європи, народи яких повстали проти монархічної влади і вимагали демократичних перетворень, проголошення рівноправності і демократичних свобод. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях під час революції 1848-1849 рр. в Австрійській імперії передбачав відродження української державності. Ця революція увійшла в історію під назвою «весна народів».

Причини революції

незадоволення більшості населення країни своїм економічним становищем

станові привілеї дворян

національне пригнічення народів імперії.

Початок революції

1848 p

15 березня австрійський цісар Фердінанд I проголосив конституцію, яка передбачала надання громадянам свободи слова, друку, зборів, виборів, скликання парламенту (рейхстагу).

«Весна народів» — революційні події в Європі 1848—1849 рр., започатковані Лютневою революцією 1848 р. у Франції. Невід'ємним складником революції стали визвольні рухи багатьох національно поневолених народів Східної та Центральної Європи, боротьба цих народів за національну свободу.

Революція — докорінні зміни в розвитку яких-небудь явищ природи, суспільства, способі виробництва, науці.

Робота зі схемою «Хід революції» (запишіть)

Революція в Австрійській імперії

15 березня 1848 р. — проголошення Конституції

13 квітия 1848 р. у Львові поляки створили Центральну Раду Народову (ЦРН), вимагали автономії Галичини

10 липня 1848 р. — початок роботи Австрійського парламенту. Безуспіппі намагання українцівдомогтися поділу Галичини на Східну і Західну Скасування панщини: квітень 1848 р. — Галичина; серпень 1848 р. — Буковина; 1853 р. — Закарпаття

У Львові частина української ополяченої шляхти створила «Руський собор», який підтримував ЦРН, щоби внести розкол в український національний рух, відстояти незалежність Польщі; до неї, на думку цієї шляхти, мала увійти і Галичина Травень 1848 р. — українці Галичини створили Головну Руську Раду, вимагали поділу Галичини на Східну і Західну й проголошення автономії

В Австрійському парламенті з 383 депутатів інтереси українців представляли 39 депутатів від Галичини і 5— від Буковини

Червень 1848 р.— Слов'янський конгрес у Празі. Спроби примирення поляків та українців. 19 жовтня 1848 р.— перший з'їзд діячів української культури і науки у Львові. 1848—1849 рр.— велике повстання селян на Буковині під керівництвом Л. Кобилиці.

Підсумки революції: скасовано..., розпущено..., придущено...

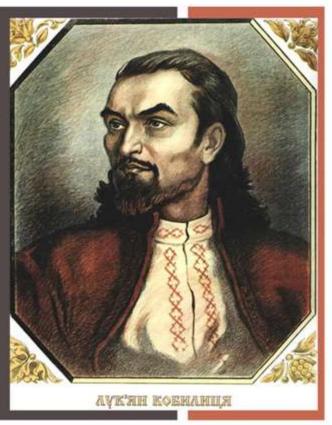
Результати, наслідки та історичне значення революційних подій 1848—1849 рр. на західноукраїнських землях

- ГОЛОВНЕ: скасування панщини і початок запровадження в життя засад конституційного правління.
- Уперше ВСІ ПОЛІТИЧНІ СИЛИ ВИЗНАЛИ ІСНУВАННЯ В ГАЛИЧИНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ з його власним національним прагненням.
- Виникнення першої в XIX ст. української політичної організації Головна руська рада.
- Перші спроби українців висунути власні політичні програми.
- Зміни соціального статусу позитивно вплинули на життя селян, які отримали, хоч і незначні, можливості для ведення власного господарства, почали із цікавістю ставитися до політичного життя, освіти і культури.
- За короткий історичний період 1848—1849 рр. західні українці мали найвагоміші здобутки у своєму національно-визвольному русі серед інших народів.

Лук'я́н Кобили́ця

(*1812 — †24 жовтня 1851) —
ватажок народних повстань

1843—1844 і 1848—1849 років на
Путильщині (Буковина),
депутат австрійського
парламенту (1848). Керовані
ним жителі 22 буковинських
сіл захопили ліси й
пасовиська, відмовилися від
повинностей, вигнали
чиновників і встановили
самоуправління.

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Робота з першоджерелами

Уривок з народного переказу про Лук'яна Кобилицю

«Обрали гуцули Кобилицю послом до Відня. Він їздив за цісарською правдою та привіз одне розчарування. «Не в цісаря, — говорив, — а у власних руках наша вірна правда, мужицька доля».

Відтоді народ ще більше повірив Кобилиці, потоком поплив до Карпатського Беркута, несучи свої жалоби на панів, на гірку долю. Ватажок муси податися в ліс. Через Василя Берлама передавав листи до сейму, що після скасування панщини пани по-старому збиткуються над людьми. Листів було багато, але ніхто жодної уваги не звертав. Цісарський уряд був наче німий...

Застукали-таки пани Кобилицю. Арештували, кинули до тюрми, тішилися. Та, опріч смерті, нічого не домоглися. Мученицькою смертю погиб Лук'ян Кобилиця. Погиб, та пам'ять про нього вічно живою лишилася в народі». (Сарбей В. Г. Історія України XIX — поч. XX ст.— К.: Ґенеза, 1996. — С. 79)

Завдання (усно)

- 1. Як документ характеризує ставлення простого народу та панів до Лук'яна Кобилиці?
- 2. Чому пам'ять про Лук'яна Кобилицю залишилися жити в народних піснях та переказах?

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: https://youtu.be/aH0xkm68lJg

Історичний диктант

- *Революційні події країн Європи в 1848-1849рр. одержали назву...
- *Революція в Австрійській імперії розпочалася повстанням у Відні...
- *Указ про скасування панщини в Галичині був виданий...
- *Головна руська рада була створена...
- *Слов'янський з'їзд у Празі був скликаний у ...
- *Собор руських учених у Львові був скликаний...

Домашнє завдання:

- прочитати § 11
- Запишіть та вивчіть дати, визначення, схеми з конспекту.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!